سیویلیکا - ناشر تخصصی مقالات کنفرانس ها و ژورنال ها
گواهی ثبت مقاله در سیویلیکا
CIVILICA.com

عنوان مقاله:
نقش پلایای طبس مسینا در ریزگردهای منطقه‌ی سیستان با تأکید بر نقش باد 120 روزه سیستان

محل انتشار:
فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق خشک, دوره 10, شماره 39 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:
ساحره عبداللهی - *University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran*

صمد فتوحی - *University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran*

محسن حمیدیان پور - *University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran*

خلاصه مقاله:
انتشار گردوغبار معلق در هوا ازجمله بزرگ‌ترین مشکلات جدی زیست‌محیطی در نواحی مختلف جهان است؛ این در حالی است که منشأ بیش‌ترین گردوغبار موجود در جو، ذرات ریزدانه است و این ذرات ریز در مناطق خشک و نیمه‌خشک از فراوانی بالاتری برخوردارند. پلایای طبس مسینا در ایران به دلیل داشتن آب‌وهوای گرم و خشک و عاری بودن از پوشش گیاهی و از طرفی به دلیل قرار گرفتن در مسیر باد 120 روزه‌ی سیستان، یکی از مناطق مستعد تولید گردوغبار است. پژوهش حاضر به بررسی نقش این پلایا بر ریزگردهای این منطقه پرداخته است. بدین منظور، نمونه‌برداری از پلایای طبس مسینا و ریزگردهای منطقه‌ی سیستان انجام پذیرفت. این رسوبات از حیث گرانولومتری، مورفوسکپی و کلسیمتری موردمطالعه قرار گرفتند. آزمایشات XRD نشان می‌دهد که کانی کوارتز و کلسیت در همه‌ی نمونه‌ها یافت می‌شود. همچنین در آزمایش XRF ترکیبات معدنی در همه‌ی نمونه‌ها سیلیس، اکسیدآلومینیوم، گازهای فرار و اکسید کلسیم نسبت به سایر ترکیبات معدنی بیش‌تر است. بر اساس این آزمایشات جنس رسوبات و نیز ترکیبات معدنی در دو منطقه‌ی پلایای مسینا و زابل یکسان شناسایی گردید. علاوه بر آن، طبق نتایج گرانولومتری رسوبات، حدود 6/59 درصد ماسه‌ریز بوده و با توجه به اینکه ذرات ریزدانه قادرند تا ارتفاع زیادی از سطح زمین بلند شوند و کیلومترها از مبدأ خود فاصله بگیرند؛ بنابراین پتانسیل انتقال به منطقه‌ی سیستان را دارا می‌باشند. با بهره‌گیری از مدل لاگرانژی HYSPLITمسیر ذرات گردوغبار ردیابی شد. پس از مسیریابی پس‌گرد ذرات گردوغبار، پلایای طبس مسینا به‌عنوان یکی از کانون‌های شکل‌گیری گردوغبار در دشت سیستان شناسایی گردید.

کلمات کلیدی:
Dust, Wind of 120 days, XRD and XRF, Dry Lake, East of Iranian Plateau, HYSPLIT, گردوغبار, باد 120 روزه‌ی سیستان, XRD و XRF, پلایا, شرق فلات ایران, HYSPLIT.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:
https://civilica.com/doc/1157246